

بسته شدن کانال
سوئز بازارها را به
هم ریخت

نفس تنگی تجارت جهان

امیر قاجارگر

تاریخچه کانال سوئز

کشورها و دولت-ملت‌ها قرن‌ها در پی گذرگاهی بودند که دریای مدیترانه و دریای سرخ را به هم متصل کند و اهمیت چنین آبراهی مدت‌ها پیش از آنکه ساختش آغاز شود بر همگان واضح و مبرهن بود. اکتشافات و منافع کشور فرانسه باعث شد کانال سوئز در مدت ۱۰ سال و به دست دهقانان محلی که به زور به خدمت سربازی فراخوانده شده بودند، ساخته شود، کارگران اروپایی نیز بعدها به آنها ملحق شدند. در سال ۱۸۷۵، مشکلات مالی حکمران عثمانی مصر را وادار کرد تا سهام کنترل این آبراه را به پادشاهی

انگلستان بفروشد؛ ۱۳ سال بعد، اجلاسی چندملیتی برگزار شد و در آن توافقی به دست آمد که در آن استفاده از کانال چه در زمان صلح و چه در زمان جنگ برای تمام کشورها آزاد اعلام شد. موقعیت جغرافیایی کانال سوئز باعث شد در هر دو منازعه بزرگ قرن بیستم در معرض آتش جنگ قرار داشته باشد؛ در جنگ جهانی اول نیروهای ترک سعی کردند از شرق به کانال حمله کنند و در جنگ جهانی دوم آفریکاکور (نیروهای نظامی نازی‌ها در آفریقا) قصد داشتند از غرب به آن حمله‌ور شوند. با این حال این کانال تا سال ۱۹۵۶ تحت سیطره انگلستان باقی ماند. در این سال

۳ فروردین ۱۴۰۰

کشتی اورگیون که از مالزی به سمت هلند حرکت می‌کرد، در میانه کانال سوئز به گل نشست و این کانال را که یکی از اصلی‌ترین گلوگاه‌های تجارت جهان است، به طور کامل مسدود کرد.

۱۹۵۶ جمال عبدالناصر، رئیس‌جمهور وقت مصر، کانال سوئز را ملی کرد و همین اقدام جرقه بحران سوئز را روشن کرد و کانال سوئز با تهدید حمله از جانب اسرائیل، فرانسه و بریتانیا مواجه شد. چیزی نمانده بود که این تهدیدات به جنگ منجر شود اما فشار ایالات متحده و تلاش‌های دیپلماتیک از جانب سازمان ملل راه‌حلی را به طرف‌های اختلاف تحمیل کرد. تا پیش از این رویداد کانال سوئز به مدت هشت سال بسته بود و به مرزی بین دو کشور متخاصم مصر و اسرائیل تبدیل شده بود؛ نزاعی که باعث شد پانزده کشتی، که به ناوگان زرد معروف شدند، به مدت هشت سال در این کانال گرفتار شوند.

اهمیت حیاتی کانال سوئز برای کشتیرانی

سوئز نقطه مرکزی شبکه جهانی کشتیرانی است و تأثیر بسیار زیادی بر تجارت جهانی دارد. در هر ساعت تقریباً ۴۰۰ میلیون دلار کالا از این آبراه عبور می‌کند. در مطالعه‌ای که سال پیش